

**Flexibiliteit is duurder. En dat is logisch.
Alleen vreemd dat de overheid gecompenseerd moet worden.**

Als ik de verwarming op kerstavond wil laten repareren, dan kost dat meer dan wanneer ik een afspraak maak op 3 januari. De installateur die de klus pakt geeft zijn kerstavond op, maar verdient meer, en dat maakt het aantrekkelijk om toch flexibel te werken.

In de logica van onze opeenvolgende ministers van Sociale Zaken – de heren Asscher (WWZ) en nu Koolmees (WAB) – geldt echter een andere logica. Kort door de bocht stellen zij: Als mensen flexibel werken, dan neemt de overheid een risico, en dient de overheid gecompenseerd te worden.

De redenering erachter is de volgende - mensen die flexibel werken doen relatief vaker een beroep op de sociale zekerheid, en kosten de staat daarom meer. Dus wil de overheid de premies verhogen om flexibiliteit minder aantrekkelijk te maken. Waarna flexwerk zal verdwijnen, minder mensen een beroep zullen doen op de sociale zekerheid.

In deze redenering is flexwerk een oorzaak geworden van het gebruiken van Sociale Zekerheid in plaats van een oplossing. De werkgever die flexwerk aanbiedt is zelfs een probleem geworden. En dus moet de overheid gecompenseerd worden. Niet de m/v die het werk doet.

Er zijn veel redenen om een stelsel van Sociale Zekerheid te hebben. Er zijn ook heel veel verschillende redenen om er van gebruik te maken. Mensen verliezen hun werk als gevolg van veranderende markten. Beroepen veranderen. De invloed van ICT. Het openstellen van de EU-grenzen voor goederen, maar ook voor arbeid. Er is al decennia sprake van een mismatch tussen opleiding en arbeidsmarkt. Regionaal zijn er grote verschillen – de werkgelegenheid is niet overal even groot. Leeftijd speelt sinds jaar en dag een rol. Gezondheid. En een baan is ook nog eens afhankelijk van de juiste competenties. Op het juiste moment. Op de juiste plek.

Flexwerk speelt een rol in de afstemming van de arbeidsmarkt. Met elke verdwenen baan of beroep ontstaat een zijnsvraag – waar kom ik in deze tijd weer tot mijn recht? Je kunt flexwerkend iets uitproberen of een ander beroep leren. Er zijn legio marktplaatsen waar inzicht in het aanbod wordt verkregen.

Dat geldt ook voor werkgevers. Werkgevers die onzeker zijn over hun afzetmarkten kiezen voor flexwerk. Of meer willen zien van een kandidaat dan ze in een sollicitatiegesprek kunnen achterhalen. Of die de wettelijke risico's die horen bij werkgeverschap zwaar ervaren.

Dat maakt voor onze ministers van Sociale Zaken allemaal niet uit – flexwerk is onwenselijk, en wordt dus extra belast. Maar stel nu eens dat ze het zouden belonen. Met een hoger loon in plaats van belastingen. Zou dat de situatie niet kantelen? De m/v die het risico neemt om een tijdelijke job te pakken verdient dan het geld in plaats van de staat. Werken wordt aantrekkelijker. De werkgever heeft een werkelijke keuze voor de contractvorm. En misschien kan de staat alsnog met lagere premies toe. Maar misschien is het grootste voordeel wel dat je als politicus of vakbond niet steeds hoeft te pleiten dat vroeger alles beter was.

